

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce E. E. A. P., zastoupený Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou, se sídlem v Praze, Pod Terebkou 12, 140 00 Praha 4, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2004, čj. OAM-1303/VL-20-ZA08-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2006, čj. 36 Az 26/2005-84.

t a k t o :

- I. **Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o neudělení azylu žalobci, vystupujícímu pod jménem E. S. N., podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále o tom, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalobce jménem výše uvedeným podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Brně usnesením ze dne 27. 4. 2006, čj. 36 Az 26/2005-84, odmítl. Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl

proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39¹.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého

¹ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=6743>

důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel odůvodnil přijatelnost kasační stížnosti tím, že v otázce posuzování žádostí o udělení azylu osobami, které v průběhu řízení uvedou své pravé jméno, existuje nejednotná judikatura krajských soudů. Zároveň stěžovatel má za to, že je na místě, aby soud vydal rozhodnutí, v němž vysloví právní názor, že „uvedení jedné nepravdivé informace o jménu nevyklučuje uprchlíka z mezinárodní ochrany a že stát tuto osobu nevydá mučení, nelidskému zacházení či dokonce trestu smrti v rozporu s mezinárodním a ústavním právem České republiky“, což však nemůže být považováno za důvod přijatelnosti kasační stížnosti, ale jde již o posouzení samotného důvodu kasační stížnosti.

Důvod kasační stížnosti stěžovatel opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť je podle něho usnesení krajského soudu nepřezkoumatelné v důsledku vady řízení před soudem, která měla za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Vadu řízení spatřuje stěžovatel v odmítnutí žaloby dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jehož příčinou byla skutečnost, že stěžovatel ve správním řízení vystupoval pod jiným jménem, než které uvedl v řízení před krajským soudem.

Ze spisů plyne, že žádost o udělení azylu podala osoba, která udala své jméno jako E. N. K., státní příslušnost K.. Pod tímto jménem vystupovala v průběhu celého správního řízení a podala tak i žalobu proti němu (soudu doručena dne 9. 9. 2004). Teprve v průběhu řízení před krajským soudem stěžovatel sdělil v podání ze dne 13. 1. 2006, že jeho pravé jméno je E. E. A. P. a správné datum narození. Svoje tvrzení doložil kopií průkazu žadatele o azyl, vydaného dne 11. 1. 2006.

Situace, kdy žadatel o azyl uváděl ve správním řízení jiné údaje o své osobě, než které následně sdělil soudu jako správné, byla již v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena. Kasační soud se v rozsudku ze dne 12. 4. 2006, čj. 3 Azs 46/2006-91, zcela ztotožnil se závěrem Krajského soudu v Ústí nad Labem, který odmítl žalobu dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a vyslovil názor, že nelze podrobit soudnímu přezkumu rozhodnutí – byť se týkalo žalobce jako téhož biologického organismu – týkající se fiktivní totožnosti osoby, neboť se jedná o odlišnou skutkovou a právní situaci².

V posuzovaném případě nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit se od právního názoru výše citovaného. V řízení před správním orgánem stejně jako i před soudem musí být vždy patrné, kdo činí podání, resp. proti komu podání směřuje. K tomu příslušné právní předpisy stanoví určité identifikační znaky. Jedná-li se o fyzickou osobu, musí být označena svým jménem, příjmením, datem narození a místem trvalého pobytu, popř. jinou adresou pro doručování (srov. § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, § 37 odst. 3 s. ř. s.). Soud v řízení nemůže efektivně ověřit pravdivost osobních údajů uvedených žalobcem; proto vychází z jeho formálního označení. Nelze po krajském soudu požadovat, aby se zabýval zkoumáním skutečné identity osoby, která podává žalobu; pro soud je určující identifikace osoby výše zmíněnými zákonnými údaji. Pouze v případě, že takové označení chybí, vyzve soud žalobce k odstranění vady podání. Soud již však nezkoumá a tudíž neprovádí

² <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=6755>

dokazování, zda poskytnuté údaje jsou pravdivé; to je v případě cizích státních příslušníků prakticky nemožné.

Jestliže dle těchto údajů, které stěžovatel soudu sám sdělil, se účastník řízení před správním orgánem (žalovaným) liší od účastníka řízení před soudem, postupoval krajský soud správně, jestliže shledal, že je žaloba podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou a odmítl ji.

Pro úplnost je třeba dodat, že jedním z předpokladů podání návrhu na zahájení řízení, ať již správní či soudní, je důvěra osoby, která podání činí, v tyto instituce. Jestliže stěžovatel uvedl, že si vymyslel nepravé jméno z důvodu obavy z okamžité deportace, svědčí to jednak o jeho nedůvěře ve státní orgány České republiky a jednak tím nevysvětluje, proč svou pravou identitu sdělil teprve krajskému soudu po mnoha měsících pobytu v České republice a poté, kdy pod falešným jménem činil právní úkony. Úmyslné uvádění nepravdivých osobních údajů stěžovatele nelze přičítat na vrub státních orgánů, pokud zároveň neporušily uloženou zákonnou povinnost.

Nejvyšší správní soud se neodchýlil od svého dříve vyjádřeného právního názoru, proto neobstojí námitka stěžovatele nejednotnosti judikatury. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. prosince 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu